

*Кузнєцова О. В., старший науковий співробітник,
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», кандидат педагогічних наук,
старший дослідник*

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЩОДО ПРОФІЛАКТИКИ АСОЦІАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ МОЛОДІ

Причини асоціальної поведінки молоді тісно пов'язані з нестабільною соціально-економічною ситуацією у суспільстві, зміною ієрархії духовних цінностей, несприятливим впливом антигромадських формувань, конкретною ситуацією і умовами виховання в сім'ї, несприятливим побутовим оточенням, недоліками в організації освітнього процесу, низький рівень організації дозвілля. Прояви асоціальної поведінки молоді мають свою специфіку, яка в першу чергу обумовлена особливостями морального становлення особистості, яке визначає внутрішню позицію студента, соціальною та правовою незрілістю.

Науково-педагогічні дослідження, переконливо свідчать, що протиправна поведінка молоді, невід'ємно пов'язана з недоліками виховання, поганою організацією дозвілля, відсутністю належної правової просвіти, низьким рівнем сформованості ціннісних орієнтацій на дотримання морально-правових норм поведінки. В сучасних умовах родина та інші соціальні інститути за об'єктивними чи суб'єктивними обставинами не приділяють належної уваги вихованню дітей і підлітків. За умови відсутності позитивного впливу сім'ї та найближчого соціального оточення особливе значення набуває позиція педагогів для підтримки, надання необхідної допомоги з метою подолання існуючого стану проблем у розвитку особистості.

З метою реалізації вищезазначених цілей і визначення системи педагогічних заходів з профілактики асоціальної поведінки необхідно вирішити такі основні питання, як:

- використання комплексного підходу при організації правового, інформаційного та методичного забезпечення з залученням правоохоронних органів щодо профілактичної роботи з молоддю та боротьби з правопорушниками;

- використання програмно-цільового підходу при організації діяльності закладу освіти щодо подолання негативних явищ серед студентів;

- використання колективних, групових та індивідуальних заходів;

- використання індивідуального та диференційованого підходів у виборі заходів допомоги конкретній особі з урахуванням її вікових, психологічних особливостей та причин її асоціальної поведінки;

- єдність педагогічних засобів впливу на особистість, соціальної допомоги та сімейного виховання;

- використання конкретних і реальних дій у профілактичній діяльності.

У структурі профілактичних заходів необхідно виділити рівні цілеспрямованої діяльності:

- заходи, що стосуються попередження створення умов, що сприяють розвитку асоціальної поведінки (рання профілактика);

- заходи щодо створення умов для оздоровлення середовища життєдіяльності неповнолітніх, в якому існує безпосередньо ризик виникнення проявів негативних явищ і одночасно корекція їх особистої поведінки (перший етап безпосередньої профілактики);

- посилення педагогічного впливу на осіб, які вже скоїли правопорушення (другий етап безпосередньої профілактики);

- систематизація діяльності педагога зі студентами, які вже мають реальні асоціальні прояви, що може призвести до переходу до злочинних дій (третій етап безпосередньої профілактики).

Головним завданням педагогічних заходів щодо профілактики негативних явищ серед молоді – це розвиток і закріплення позитивного статусу особи, повернення втраченого інтересу до навчання у студента (пізнавальної діяльності), формування здорової структури інтересів і потреб.

Таким чином, необхідно підкреслити, що для вирішення цього завдання потрібно систематичне залучення молодої людини в творчий життєвий процес, який передбачає руйнування конфліктної ситуації між неповнолітнім і соціальним середовищем та надання студенту нових перспектив розвитку, почуття соціальної відповідальності всупереч соціальній інфантильності.

Крім того, при організації виховної роботи потрібно враховувати, що для формування правильної поведінки у молоді недостатнім є лише засвоєння морально-етичних та правових знань, необхідно залучати особистість до практичної діяльності. Завдяки якій досягається формування громадянської свідомості, морально-правових переконань, що надає можливість дотримуватись морально-етичних норм у житті.

Список використаних джерел

1. Пихтіна Н.П., Пихтін М.П., Федорченко Т.Є. Профілактика девіантної поведінки дітей і молоді: психолого-педагогічні та соціально-правові аспекти : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2014. 399 с.

2. Профілактика ризикованої поведінки серед студентської молоді: Науково-методичний посібник / упоряд. Ївженко Ю.В., Удалова О.А. Київ: Четверта хвиля, 2011. 64 с.